Tapınakçılar Siyonistler ve Masonlar

Üçüncü Kitap Bölüm: 4

Önceki Bölüm : Saint Sulpice

Asmodeus

Bérenger Saunière, Rennes-la-Château'ya döndükten kısa bir süre sonra onartmış olduğu kilisenin iç dekorasyonunu düzenlemeye girişti. Başka hiçbir kilisede görülmemiş garip resim ve heykeller koyduruyordu.

Rennes-la-Château yakınlarında bir yerde "lanetli" olduğu kabul edilen bir hazinenin gömülü olduğu, öteden beri köylünün dilinden düşmezdi.

Bérenger Saunière, birçok garip işinden sonra bir süre için ortalıkta görünmeyip, sonra birdenbire hayli paralı biri olarak dönünce; köylü, rahibin o lanetli hazineyi bulmuş olduğunu sandı.

Ardından, kiliseyi dekore ediş tarzına bakınca, şeytanla ilişki kurduğunu düşündüler.

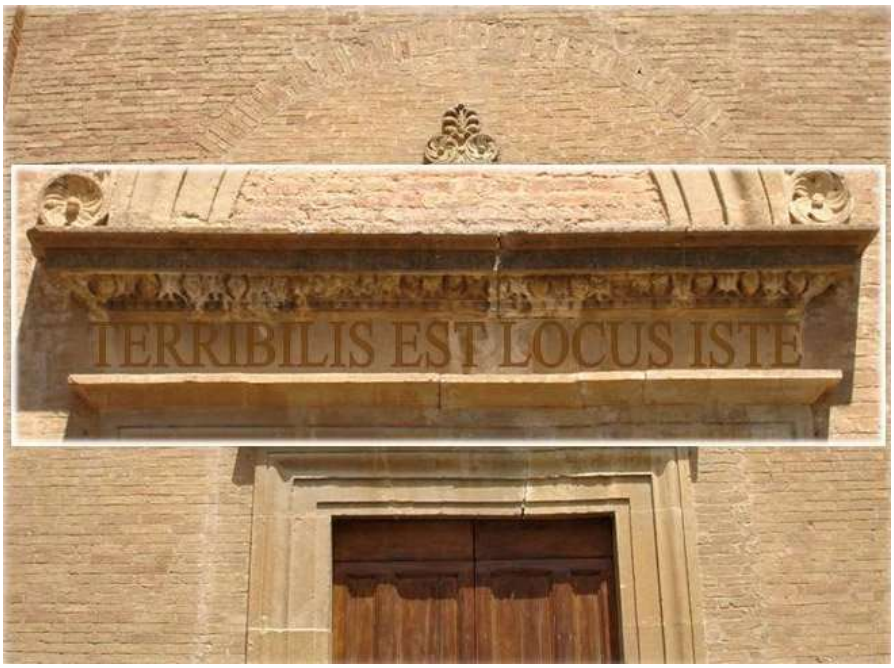
Kiliseye astırdığı ne olduğu anlaşılamaz resimler, yaptırdığı hiçbir yerde görülmemiş heykeller, bunu değilse neyi gösterirdi?

Hele kapının yanına diktirdiği şu nesne, şeytanın ta kendisinin sureti değilse neydi?

Bunlar yetmezmiş gibi, kilisenin kapısının üzerine, sanki Hıristiyanlığa küfür eder gibi bir söz yazdırmıştı:

"TERRIBILIS EST LOCUS ISTE" *(Burası dehşet bir yer.)*

Köylü Latince bilmezdi ama Fransızca okuyup yazan bir kişi, bu sözün kendince anlamını hemen çıkarırdı.

Yanılıyorlardı. Fransızca düşündükleri için, Latincede "dehşet" anlamına gelen "terribilis" sözcüğünü *"korkunç"* sanmış, kötüye yormuşlardı.

* * *

Bérenger'in yaptıklarının ne denli doğru ne denli yanlış olduğu apayrı bir tartışma konusudur. Ne yaptığını ve gerekçesini anlayabilmek için, bunları tek yönlü ve bağnazca bir bakış açısıyla değil, biraz daha geniş bir bilgi desteği ve toleransla incelemek gerekiyor.

Kapının üzerindeki o söz, Tevrat'ın "Tekvin" başlıklı ilk kitabının 28. bölümünden alınmadır. Yakup'un rüyası hakkındaki anlatımda geçer. Bunun bir de devamı vardır: "..... Burası Tanrı'nın evi olmalıdır; cennete açılan kapı olsa gerektir."

[Tevrat'ın Türkçe metninde şöyle yazılmış: *"Bu yer ne heybetli! Bu başka bir şey değil, ancak Allah'ın evidir ve bu göklerin kapısıdır."*]

Gerçi bir de o vardı ama kilisenin terasının girişindeki kemerin üzerine yazılmıştı. Köylü, bunun kaynağını ve birbirini bütünleyen bir söz olduğunu ne bilsin!

Tevrat'ın aynı bölümünde anlatıldığına göre; Yakup Babil'de iken, bir gece dağda başını bir taşa yaslayıp uyumuş. Meğer o taş cennetten inmeymiş. Rüyasında, yıldızlara doğru uzanan "yedi basamaklı bir merdiven" görmüş. Yatıp uyuduğu o yer dünyanın merkeziymiş.

Bu, cennetten inmiş olduğu söylenen taş ile gökyüzüne uzanan merdiven konusu, İslam inancındaki "Miraç" olayında da geçer.

Bir yanda "cennetten inmiş taş", diğer yanda "dünyanın merkezi", sonra da "yedi basamaklı merdiven"...

Bunlar birbirleriyle ilişkilendirilen simgeler.

Yakup'un rüyası Babil'de geçtiği için, "yedi basamaklı merdiven" ziggurat ile de ilişkilendiriliyor. Çünkü Babil Kulesi de bir ziggurat idi.

Rennes-la-Château ile birlikte bir eşkenar beşgen oluşturacak şekilde yerleşmiş diğer dört tepenin, çok eskiden yapılmış yedi basamaklı zigguratlar olduğu belirtilerek, işte burasının dünyanın merkezi olduğuna inanılması da bundan ileri geliyor.

Demek cennetten inmiş taş, bir başka deyişle "Kutsal Çanak" da buradaydı.

* * *

Bérenger'in, kilisenin dekorasyonu ile vermek istediği mesajlar vardı.

Köylülerin kapının hemen içinde "şeytanın ta kendisi" olarak nitelediği şey, Asmodeus adlı ifritin bir tasarımsal heykelidir:

[İfrit, ne zaman ne yapacağı belli olmayan, insanlara çoğu zaman kötülük eden ama kimi zaman da yardımcı olan şeytan uşaklarının genel adıdır.]

Bekçi ifrit... Elbette heykelinin korkunç, hatta iğrenç olarak nitelenebilecek bir görünümü vardı. Tıpkı David Teniers'in tablosundaki yaratıklar gibi... Bir bakıma Tapınakçıların "Bafomet" adlı simgesinin Eliphas Lévi tarafından yapılmış tasarımına da benzetilebilir.

Bérenger, kilisenin iç dekorasyonunda birçok simge kullanmıştı. Bunları anlayıp aralarındaki bağlantıları kurabilmek için hem ilgili konuları hem de simgecilik tekniğini iyi bilmek gerekir. Zaten ona göre; bunları sıradan kişiler değil, anlayabilen anlardı. Anlayabilecek olanlar da elbette nereye ve nasıl bakılacağını bilirdi.

Kimileri, kullandığı yöntemi göz önünde tutarak, Bérenger'in mutlaka ezoterik nitelikli bir kurumda inisiyasyondan geçmiş olduğu kanısına varmıştır. Birçok kaynakta, ya Masonluğa ya da Martinizm'e girmiş olduğuna değinilir ama buna ilişkin herhangi bir delil bulunamamıştır.

Bérenger'in Rennes-la-Château kilisesini nasıl dekore ettiğini anlatmakla başa çıkamayız. Birçok ayrıntıya girip, uzun uzun açıklamalar yapmak gerekir. Sonra da yapılan açıklamaların açıklanması. Aslında buna girişebilirdik ama hem konudan uzaklaşmamak hem de sizi ayrıntılara boğmamak için sadece "özellikle dikkate değer" sayılabilecek birkaç noktaya değinmekle yetineceğiz.

Döşeme, bir satranç tahtasına benzer biçimde siyah ve beyaz kare taşlardan oluşturulmuştu. Tıpkı Masonlukta, locaların toplandığı yerde simgesel olarak bir benzerinin yapıldığı ya da bir tablo üzerinde gösterildiği gibi...

Masonlar, bu uygulamanın Süleyman Tapınağı'ndan alınma bir simgeleme olduğunu söyler. Bérenger'in ise döşemede böyle bir düzenlemeyi seçmesinin gerekçesi bambaşka olabilir. Bunun, köyün eski rahibi Antoine Bigou'nun düzenlediği belgelerden birinin şifresinin çözümüyle bağlantısı kurulabilir.

Bérenger, kilisedeki simgesel anlatımlarında da aynı şifreyi kullanmıştı. Burasını bir satranç tahtası gibi düşünmüştü. Satranç oyununda atın hareketini izlemek gerekiyordu. Önce ileri doğru iki ve sonra yana bir ya da bunun tersine bir ilerleme...

Böylece bir simgeden diğerine gidiş... Kilisedeki simgeler bu sıraya göre dizilmişti. Süleyman Tapınağı ya da Masonluk ile ilgisi yok.

Buna karşın, kilisede Masonlukta hayli sık kullanılan birçok simge ve simgesel deyişe yer vermişti.

Örneğin, bir tablo üzerinde şöyle bir söz görülür:

"Dağılmış taşları yeniden birleştirmek için gönye ve pergel ile çalış."

Gerek "taş", gerek "gönye" gerekse "pergel", Masonlukta çok önemsenip sık sık kullanılan simgelerdir.

Masonluğun asal amblemi, bir gönye ile pergelin simetrik olarak üst üste konuşundan oluşur. "Gönye ve pergel ile çalışmak" sözü, Masonlukta geçen bir simgesel deyiştir; "Masonluğun gerekleri ve töresine uygun bir tutum edinip uygulamak" ya da buna yakın bir anlama geldiği benimsenir.

Kimileri «Bu sadece Masonluğa özgü bir simge midir?» diye sorar.

Masonlar sanki öyleymiş gibi bir izlenim yaratır ama aslında bu simgesel düzenleme hem Masonluktan çok daha eski hem de yansıttığı töresel kavramlar bakımından başka kurumlardan alınmadır. Doğruluk ya da dürüstlük erdemi ile birlikte mecazi bir anlamda olmak üzere "ölçü"... Birçok meslek ve zanaat kurumunda bu kavramlar gönye ve pergel ile simgelenmiştir.

* * *

Rennes-la-Château köyündeki kilisede günümüzde de olduğunca korunmuş olup, Masonlukta görülenlere benzer birçok simge ve söz vardır ama bunlara bakarak bir bağdaştırma yapmak, bu kilisede doğrudan Masonluktan alınma öğelere yer verildiğini ileri sürmek, hele bunların Bérenger'in mutlaka bu kurum ile bağlantısını gösterdiğini söylemek doğru olmaz. Çünkü;

1. Masonlukta kullanılan simgeler ve özdeyişler, başka birçok kilisede görülebilir. bunların Masonluktan alındığını ileri sürmek yanlış olur. Çoğu, Masonluğun ortaya çıkışından çok daha eski kaynaklıdır.
2. Bu simge ve özdeyişlerden birçoğu salt Masonluğa özgü değildir. Başka kurumlarda da rastlanır. O kurumlar da kendi ilke ya da öğretilerine uygun düştüğü için aynı simge ve özdeyişleri benimsemiştir.

Bir diğer örnek olarak, Asmodeus'un heykelinin üzerine yerleştirilmiş olan bir levhadaki söz gösterilebilir.

Orada, -bu kez Fransızca olarak- “Par ce signe tu le vaincras” *(Bu işaretle onu yeneceksin)* yazılıdır. Bunun çok daha popüler olan versiyonu Latincedir: “In hoc signe vinces”.

Bu deyiş, genellikle baş harfleri alınarak “I.H.S.V.” biçiminde kısaltılır. Bazı mason ritlerinde kullanıldığı görülür. Ancak Masonluğa özgü olduğu söylenemez. Şövalyelik tarikatlarının birçoğunda da kullanılmıştır.

Burada söz konusu olan “işaret” ise, “Labarum” olarak da anılan simgedir. Yunan alfabesindeki “çi” (X) ve “ro” (P) harflerinin üst üste getirilmesiyle oluşturulur. Birinci kitabın ***“Güzel Filip”*** adlı bölümünde buna ayrıntılarıyla değinmiştik.

Rennes-la-Château kilisesindeki simgeler ve simgesel bir nitelik taşıyan anlatımlar çok yönlüdür. Kimisi Alşimi, kimisi Okültizm, kimisi Kabala, kimisi Tapınakçılar ile bağlantılıdır. Siyonistlerin benimseyişlerine de rastlanır.

Anlaşılan, Bérenger Saunière, Rennes-la-Château Kilisesi’nde Tapınakçılar, Siyonistler ve Masonlar ile ilgili birçok öğeyi bir arada kullanmış. Böyle bir buluşma, Rosslyn Şapeli’nden başka bir yerde zor bulunur. Ancak Bérenger’in yaptığı her işten ille de böyle bir anlam çıkarmaya kalkışmak da gerekmez.

Carcassonne Piskoposu

1890’lı yılların sonlarına doğru Bérenger Saunière, bol para harcayan, davetler verip konuklar ağırlayan, yüksek sosyeteden olmakla birlikte köyde yaşayan, gösteriş meraklısı bir mirasyedi gibi olmuştu. Rennes-la-Château’ya onu ziyaret etmek için pek çok hatırlı kimse geliyordu.

Doğrudan köy için de çok şey yapmıştı. Örneğin Rennes-la-Château ile Couiza arasındaki yolu parke taşıyla kaplattırıp, kış aylarında bile rahat geçit verecek bir hale getirtmişti. Onu çekemeyenlere göre, bu işi sırf onu ziyarete gelenler için yapmıştı. Yoksullara yardım etmekten de geri kalmıyordu ama bu hayır işleriyle kendi ayıbını örtmeye çalıştığını söyleyenler vardı.

Maddi bakımdan bir ara sıkıntıya düştü. Henri Boudet ile bozuşmuşlardı. İşte o sıralarda parasız kalıvermişti. Birkaç yıl küskün kaldılar. Barıştıklarında, yine para edindi. Bu konuda şöyle bir yorum yapılır:

“Demek ki para bir yerden geliyor, ya buna Henri Boudet aracılık ediyor ya ikisine birden ortaklaşa veriliyordu. Bu ikisi darılıp da ortaklık bozulunca, araları yeniden düzelene kadar paranın akışı da durdurulmuştu.”

Ancak bu arada Henri'nin yaşamında hiçbir değişiklik olmamıştı. Eğer dendiği gibi "ortaklık" diye bir şey varsa, belki Bérenger'e oranla daha içine kapanık bir adam olup gösterişi pek sevmediği, kim bilir belki de parasını gelecek için sakladığından değişmemişti.

* * *

Kimilerinin ileri sürdüğüne göre; Bérenger, Carcassonne Piskoposu Félix Arsène Billard'a, gelirinden hayli yüklü bir pay veriyordu. Ancak, anlaşıldığı kadarıyla piskopos bu paranın bir bölümünü kiliseye bağışlamıştı.

Piskopos, 1897 yılında bir gün Rennes-la-Château köyüne geldi. Bérenger ile uzun bir görüşme yaptı. Bu görüşmeye o gün Rennes-les-Bains'den gelen Henri Boudet de katıldı. Bundan kısa bir süre sonra da piskopos, Marsilya'da kendi hesabına bir kilise satın aldı.

Aynı üçlü, kilisenin yenileme ve dekorasyonu sona erdiğinde yine toplandı. Piskoposun ikinci ziyareti, kilisenin hizmete açılması için gibi gösterilmişti.

Kısa bir süre sonra, Coustassa köyünün yaşlı rahibi Antoine Gélis durup dururken evinde öldürüldü.

Antoine Gélis'in ölüm ilanı

Otopsi raporuna göre; cinayet, gece yarısından az sonra işlenmişti. Oysa rahibin üstünde olağan tören giysisi vardı. Kan içinde kalmıştı. Katilin, onu önce dövdüğü, sonra öldürdüğü belirlendi. Fakat cinayet önceden planlanmışa benzemiyordu. Rahibin orasına burasına evdeki şömine maşasıyla vurulmuş, sonra odun kırmakta kullandığı küçük baltası kafasına indirilmişti.

Rahibin niçin öldürüldüğü tam bir bilmeceydi.

Jandarmaya göre, öldürülmesi parasını almak için olmasa gerekti. Evin birçok köşesinde, ayrı ayrı çekmecelere konmuş para bulunmuştu. Başkaları da kolayca bulurdu. Üstelik hırsızlar neden bir rahibin parasını çalmaya kalksın?... Gerçi son zamanlarda rahibin sıkıntıya düşmüş kimselere hatırı sayılır tutarlarda borç verdiği biliniyordu. Demek ki çok parası vardı. Evde bulunmuş kadarını bile kendi geliriyle biriktirmiş olamazdı. Borç verdiği paraları nereden sağlamış olduğunu bilen yoktu. Acaba evdeki paranın büyük bölümü alınmış, birazı da göstermelik olarak bırakılmış olabilir miydi?

İçinde birçok dosya ve belge bulunan bir bavul karmakarışık edilmişti.

Bilindiği kadarıyla Rahip Antoine Gélis hayli düzenli bir adamdı. Buna bakılınca, onu öldüren kişinin para değil, başka bir şey aramış olduğu kanısı doğuyordu. Fakat evde başka yerlerin de karıştırılmış olduğunu gösterir bir emare yoktu. Sadece bavul.

Anlaşılan, katil karıştıracağı yeri de biliyordu. Kim bilir, belki de aradığı şeyin orada olduğunu, ona Antoine Gélis söylemek zorunda kalmıştı.

Öldürüldükten sonra sırt üstü yere yatırılmıştı. Kolları göğsü üstünde çapraz biçime getirilmiş, takkesi de başına geçirilmişti.

Böyle yapılmış olması, aranan şeyin bulunmuş olduğunu mu gösterirdi, yoksa bunun özel bir anlamı mı vardı? Katil, *«İşin bitti. Artık tabuta yatmaya hazırsın.»* mı demek istemişti? Yoksa bu cinayet aslında kazara işlenmişti de, bu katilin kendince özür dilemesi miydi?

Qui a tué l'abbé Gélis, et pourquoi ?

78 ANS APRÈS, DEUX AUDOIS S'ATTAQUENT A L'ÉNIGME DU CURÉ DE GOUSTAUSSA

Antoine Gélis'in öldürülmesi olayına ilişkin bir gazete haberi kupürü

* * *

Cinayet soruşturması kolay kolay sona ermedi.

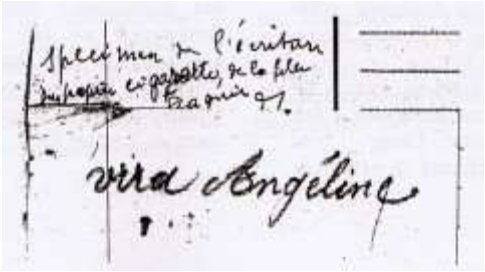
Antoine Gélis son zamanlarda kendi içine kapanmış, hiç kimseyi kabul etmez, görüşmez olmuştu. Onu sadece ara sıra ona yiyecek getiren yeğeni görüyordu. Dediğine göre; amcası son zamanlarda âdeta bir paranoyak gibi davranıyordu. Bir şeyden korkuyordu. Kapısını ve pencerelerin panjurlarını sıkıca kapatarak sürgülüyordu. Oysa eskiden kapısı hep açık dururdu.

Bulunan delil niteliğindeki tek nesne, yarısı kullanılmış bir sarma sigara kâğıdı paketiydi.

Antoine Gélis sigara içmediğine göre, dışarıdan gelmişti. Çok kişinin kullandığı sıradan bir markaydı. Onu daha önceden ziyaret etmiş olan birisi de unutmuş olabilirdi.

Paketteki kâğıtlardan birinin üzerinde, adi bir kalemle "Viva Angelina" yazılıydı. Bunun rahibin ölümü ile ilgisi olup olmadığı düşünüldü; bir anlam çıkarılamadığı için bir sonuca varılamadı.

Bu işin içinde bir iş vardı ama ne olduğunu çözebilen çıkmadı.

Coustassa köylüleri, rahibe yazık olduğunu düşündü. Çünkü bu köydeki son günüydü. Ertesi gün emekliye ayrılacak, belki asıl bundan sonra yaşamın tadını çıkarmaya başlayacaktı.

Niçin o tarihte öldürüldüğü de bilmece zincirinin bir başka halkasıydı.

Öldürülüş tarzı, katilin eve rahatça girip onunla görüşmüş, tanıdık biri olduğunu gösteriyordu. Tanıdık ama kim?

Eldeki deliller, katili belirlemeye yetmedi.

Rahibin yeğeni tutuklandı. Uzunca bir süre tutuklu kaldıktan sonra delil yetersizliğinden ötürü salıverildi.

Jandarma, yapacak başka bir şey bulamadığı için cinayet dosyasını kapatıp, "faili meçhul" suçların rafına kaldırdı.

*** * ***

Rahip Antoine Gélis cinayete kurban gittikten bir süre sonra, Carcassonne Piskoposu Félix Arsène Billard açığa alındı. Bunun gerekçesi, Marsilya'daki kiliseyi satın alırken elindeki paranın yetmemiş olması, borçlanması, borcunu ödeyebilmek için de olmadık işlere girişmesi, hakkında söylentiler çıkmasıydı.

Görevden alınmasına çok sıkıldığından mı, yoksa bir sağlık sorunu mu bilinmez, felç oldu.

İki yıl kadar yatalak kaldı. 1901 yılında öldü.

Rennes-la-Château ile herhangi bir bakımdan bağlantısı olan her olayın ardında mutlaka bir gerekçe, hatta bir entrika arayanlar, piskoposun felç olarak ölümünü "çok iyi planlanmış bir cinayet" olarak nitelendirir.

Carcassonne piskoposluğuna atanan Félix Beuvain de Beauséjour, göreve başlar başlamaz, Rennes-la-Château köyünde birtakım uyumsuzluklar gördü. Belki de kimileri özellikle dikkatini oraya yöneltmişti.

Félix Beuvain de Beauséjour

Dolayısıyla, ilk işlerinden biri, Bérenger'i bir süre için köyden uzak tutmak için bir başka kasabada düzenlenecek bir kongreye katılmasını istemek oldu.

Bérenger, piskoposun niyetinin farkına varmış mıydı bilinemez ama ona yazılı bir yanıt verdi. Köydeki görevinin başında ayrılamayacağını, bu nedenle piskoposun dileğini yerine getiremeyeceğini belirterek, özür diledi.

Yeni piskopos, önceleri Bérenger'in böyle davranışına ses çıkarmadı. Fakat ilettiği dileklerinden her biri sudan gerekçelerle geri çevrilince, nevri döndü. Hele görüşmek üzere onu Carcassonne'a çağırdığında, Bérenger'in gelmemek için bir başka bahane uydurması üzerine sabır taşı çatladı. Öfkelendi.

Onu hizaya getirmesini bilirdi. Tutumunu sertleştirdi. Artık hiçbir konuda rica etmiyordu. Birbiri ardınca emir yağdırmaya girişti.

İki din adamı arasında sürtüşme başladı.

Hatta buna savaş bile denebilir.

Piskopos sık sık saldırıyor, Bérenger onun her atağını bir başka manevrayla atlatıyordu. Ne Bérenger Carcassonne'a kadar gidip piskoposla görüşmeye razı oluyor ne de piskopos Rennes-la-Château'ya gitmeyi kendine yedirebiliyordu.

Yazışma ile yürütülen bu uzaktan uzağa didişme yıllarca sürdü.

* * *

Piskopos Félix Beuvain de Beauséjour, bir gün Bérenger'i Carcassonne'da piskoposluğun bulunduğu kilisede yakalayıverdi.

Hiç yüz yüze görüşmemiş olmalarına karşın hemen tanıdı. Belki de kim olduğunu sormuş, Bérenger yalan söyleyemediği için yakayı ele vermişti. Her nasıl olmuşsa...

Bérenger'i çekip, odasına götürdü. Sıkı bir sorguya çekti. Ona niçin böyle aksilik ettiğini değil, özellikle satın almış olduğu mülk, köy ve çevresinde yaptığı işler için harcadığı parayı nereden bulduğunu sordu.

Bérenger şaşırdı. Bir an için şöyle düşündü: *«Acaba bunu görevi gereği neler olup bittiğini anlamak için mi, yoksa pay almak için mi soruyor?»*

Piskopos renk vermiyordu.

Bérenger, asıl niyetini anlayamayınca, kendisine bir tür miras kaldığını, bu parayı istediği gibi harcayabileceğini, aslında varlığının çoğunu kilise ve köy yararına kullandığını söyledi.

Şu son söylediği yalan değildi ama satın aldığı arsalar ve kullanmasa bile yaptırdığı kocaman villa çok dikkati çekmişti.

Yeni piskopos aptal değildi. Bérenger'in yaptığı açıklamanın aslında doğru olmadığını biliyordu.

Bu kez görevinin gereği bakımından üzerine gitti. Köyde düzenlemekte olduğu ayinlerin karşılığında para alıp almadığını sordu.

Bérenger buna diplomatik bir yanıt verdi. Ne *«Evet!»* dedi ne *«Hayır!»*. Bu konunun büyütülmesine hiç de gerek olmadığını, üstelik "din hizmeti" niteliği taşıdığını, ayinlerin de yöntemine tam uygun olarak gerçekleştirildiğini, yanlış bir şey yapılmadığını söyledi.

Piskopos kızıp sesini yükselttikçe Bérenger'in sakin davranıp sanki ortada hiçbir sorun yokmuş gibi davranması, hele bir de âdeta alaycı bir tavırla onu Rennes-la-Château'ya davet etmesi katlanılır gibi değildi.

Ancak piskopos, her ne olursa olsun pes etmeyecekti. Bérenger'in canına okumaya kararlıydı. Kim bilir, belki çok içerlemişti; belki bu tutumunun asıl nedeni, amirinin talimatını yerine getirmesi gereken bir memurun takındığı bu kendini beğenmiş tavırdı.

Bérenger'in foyasını meydana çıkarabilecek bir şeyi sormak, aklına bile gelmemişti. Ona o gün Carcassonne'da ne aradığını, niçin geldiğini sormadı. Ara sıra sivil giyinerek Lyon'a gidip geldiğini, her keresinde orada birkaç gün kaldığını, hatta bu nedenle orada bir ev bile tutmuş olduğunu, Carcassonne'dan bunun için transit geçtiğini bilmiyordu. O gün, her nedense Bérenger'in rahip cüppesini giyip, piskoposluğun bulunduğu kiliseye uğrayacağı tutmuştu. Bir rastlantı... Bunun sonucunda beklenmedik bir aksilik!

Bu açıklama yapılınca, şöyle bir soruyu sormak kaçınılmaz olur: «Bérenger Lyon'a niçin gidip geliyordu?»

Kimilerine göre Martinistlerin orada çalışan bir kolunun toplantılarına katılmak için. Fakat bu sadece bir söylenti... Bir de sonradan belgelenmiş bir olgu var: Lyon'daki banka hesabından para çekmek için.

Piskoposun o gün için, şimdilik, böyle ayaküstü, Bérenger'e yapabileceği bir şey yoktu. Sadece bundan böyle köyde para karşılığında ayin düzenlemeye hemen son vermesini emretti.

Bérenger ona *«Fakat bunun için para yatırmış olup, sıra bekleyenler var.»* demedi. Diyemezdi. Razı olmak zorundaydı.

Şmdi elsette şu da sorulacak: «Bu "para karşılığında ayin düzenleme" konusu nedir?»

İşte bu çok ilginç bir olay... Şöyle özetleyebiliriz:

Bérenger, gerek Fransa'da gerekse diğer bazı ülkelerde, gazetelere arada sırada çıkmak üzere ilan vermişti. Rennes-la-Château'da düzenlenen ayinlerde, ölüler anılmakta, ruhlarına dua edilmekteydi. İsteyen bundan yararlanabilirdi. Bunun için, her kişi ve her bir dua için 1 Frank ödemek, anılacak olan kişilerin adlarını mektupla bildirmek, parayı banka havalesiyle göndermek yetiyordu.

Bérenger'e sayısız mektup gelmiş, banka hesabına çok para gönderilmişti. Ödenecek para, hemen hiç kimse için önemli bir tutar olmadığından, bu olanak herkese çok çekici gelmişti. Düşünsenize... Kilisede tek bir bir mum yakacak olsanız bile daha çok bağış verirsiniz.

Bérenger önceleri başvuruları ajandasına yazıyor, düzenlenecek ayinler için bir plan ve program yapıyordu. Sonraları bununla başa çıkamaz hale geldi.

Bérenger Saunière'in günlüğü

Kimilerine göre; Paris'te cebine konmuş olandan başka hiç kimseden para almamıştı. Zenginleşmesini bu çok ilginç işleme borçluydu. Jean-Jacques Bedu adlı yazar, "Autopsie d'un Mythe" *(Bir Mitin Otopsisi)* adı altında 1990 yılında yayımlanan kitabında, Bérenger Saunière'in yapmış olduğu bu işi "özgün bir sanayi" olarak nitelendirdikten sonra şöyle bir söz etmiş:

«Bu işe bir kez başlandıktan sonra reklam yapmaya bile gerek kalmaz. Sonrası otomatiğe bağlanmış gibi gelir.»

Kimilerine göre de, bu işle toplanan para her ne kadar *"damlaya damlaya göl olur"* deyişindeki gibi hayli yüksek bir tutara varmış olsa da, Bérenger'in Rennes-la-Château köyünde yapmış olduğu o işlere yetmezdi. Düşünün ki, günümüzün nakit karşılığına dönüştürüldüğünde, yaklaşık 4 Milyon Amerikan Doları gibi bir tutardan söz ediliyor.

Bunun bir başka kaynağı vardı.

O kaynak da bellidir.

Ancak izninizle ondan daha sonra, sırası geldiğinde söz edeceğiz.

*** * ***

Bérenger, piskoposun sorgulamasını savuşturduktan sonra, Henri Boudet ile görüşmek üzere Rennes-les-Bains'e gitti ve olup bitenleri anlattı.

Henri buna çok kızmış olsa gerek ki, bu görüşme, yıllardan beri aralarından su sızmayan iki rahibin o gün bozuşmasıyla sonuçlandı.

Henri'ye göre, her zaman yaptığı gibi Carcassonne tren istasyonundan sivil giyimli olarak ve hiç kimseye de görünmeden geçip gitseydi ya!... Kiliseye uğramak nereden çıkmıştı? Yok yere yakalanmıştı.

Henri, *«Ben artık bu işin içinde yokum.»* demeye getirmişti. Kısa bir süre sonra da para çeşmesi akmaz oldu.

Mahkeme

Carcassonne Piskoposu Félix Beuvain de Beauséjour, sonunda bir yönetici olarak görevinin gereğini yaptı.

Önce Bérenger'e onu bir başka köye atadığını bildirdi.

Bérenger, bu durumda rahiplikten istifa etmek zorunda kalacağını belirten bir yanıt verdi.

Piskopos da ona, istifasını kabul etmek için Rennes-la-Château köyünden hemen ayrılmasını şart koştu.

Beriki buna gülüp geçti; yanıt bile vermedi.

Piskopos, Rennes-la-Château köyüne bir başka rahip atayıp, bu sorunu bitirmek istedi.

Ancak Carcassonne Piskoposluğu'nda görevli diğer papazlar, bunun başta yapılmış olması gerektiğini, iş bu raddeye geldikten sonra yöntem bakımından yanlış olacağını, ortaya çok daha karmaşık bir durum çıkabileceğini belirtti.

Piskoposa, öyle yapacağına kilise mahkemesine başvurup, Bérenger hakkında soruşturma açılmasını istemesini önerdiler.

Piskopos durakladı. Öyle ya, iş bu aşamaya gelinceye kadar beklememiş olmalıydı. Şimdi kendisi de görevinin gereğini zamanında yapmamış duruma düşüyordu.

Bérenger hakkında suç duyurusunda bulundu. Piskoposluğun bilgisi ve onayı dışında köyde ayinler düzenlediğini, bunun için para topladığını, hatta bu işi ticarete dönüştürdüğünü, üstelik hiç söz dinlemediğini, verilen talimata uymayarak kendi bildiğini okuduğunu belirtti.

Bérenger ise, epeydir yürütmekte olduğu o özel ayinleri zaten durdurmuş, gönderilmiş paraları iade edemeyeceği için de kendince güç durumda kalmıştı.

Açılan soruşturma uyarınca çağrıldığı duruşmaya gitmedi. Suçlamalara karşı yazılı bir savunma sunmakla yetindi.

Bu sözüm ona savunmada anlattığı şeyler, yıllardan beri köyde ne gibi güzel işler gerçekleştirmiş olduğuydu. Anlatıyor da anlatıyordu.

Savunmanın en ilginç yanı da, her şeyi Carcassonne piskoposunun bilgisi dâhilinde yapmış olduğunu ileri sürmesiydi.

İster istemez «Hangi piskopos?» diye sormak gerekiyor.

Bunu belirtmemişti ki!... Elbette yıllar önce ölmüş olandan söz ediyordu.

* * *

Mahkemenin bir sonraki aşamasında, köyde harcadığı paraları nereden bulmuş olduğuna ilişkin ayrıntılı bilgi ve hesap vermesi istendi.

Bérenger, buna da bir yazılı yanıt gönderdi. Bu işe Carcassonne piskoposluğunun vermiş olduğu ödenek ile başladığını, bu arada Chambord kontesinin köyde yapmayı öngördüğü yararlı işleri her nasılsa öğrenip, yeterli tutarda para gönderdiğini, başka bağışlar da yapıldığını belirtti.

Özel olarak yürüttüğü işlere gelince; yıllarca biriktirdiği maaşlarından, ailesinden aldığı destekten söz etti.

Bunları anlatırken, yeni piskoposun kendisini suçlar gibi bir tavır takınıp, anlattıklarına birazcık olsun inanmadığından yakınıyordu. Kiliseye yapılmış bağışların sadece kilise için harcandığını, kendi hesabına yapmış olduğu işler için ise borçlandığını ileri sürdü. Topladığı paraların bir hesabını bile verdi.

Mahkemenin görüşü uyarınca bu hesap, yaptığı işler göz önünde tutulunca harcamış olması gereken tutarın olsa olsa dörtte birini gösteriyordu.

* * *

Kilise mahkemesinde Bérenger'in davasının görüşülmesi yıllarca sürdü. Bunda özellikle Bérenger'in duruşmalara gitmeyişinin de etkisi vardı.

Sonunda mahkeme kararını verdi: Bérenger, geçici bir süre için rahiplikten alındı. Şayet gelip de mahkemenin öteden beri kendisinden istediği belgeleri getirir, suçsuz olduğunu kanıtlarsa görevine dönebilecekti.

Kilise mahkemesinin kararını alan Bérenger, bunu hiç beklemiyormuş gibi, Vatikan'a bir itiraz dilekçesi yazdı. Hatta bunun için tuttuğu avukatı yetkili kişilerle gerektiğince görüşmesi için Roma'ya yolladı.

Hiçbir değişiklik olmadı.

Vatikan, ne mahkemenin kararını onayladığını ne de Bérenger'in itirazını kabul ettiğini bildirdi.

Sadece bir söylenti sayılsa bile, Vatikan'ın Bérenger hakkındaki tutumuna ilişkin ileri sürülmüş bir iddiaya daha değinmemiz gerekir. Özeti şöyle:

"Bérenger'in Roma'ya bir avukat göndermesi boşuna değildi. Bunun bir nedeni vardı.

Vatikan, başından beri Bérenger'in keşiflerini, neler yaptığını, bunlardan ne gibi sonuçlar elde ettiğini biliyordu.

Katolik Kilisesi açısından bu çok tehlikeli bir konuydu. Kurcalanmasına hemen son verilmeliydi. Çok uzun zamandan beri küllenmiş olan bir ateşin yeniden alevlendirilmesi, hiç işine gelmezdi.

Vatikan, daha önce Fransa'daki kralcı akımdan yana çıkarak göstermiş olduğu yararlı çalışmalarını göz önünde tutarak, Bérenger'e "hizmet primi" adı altında bir miktar para göndermişti. Bérenger de bu parayı kabul etmiş ama kendisine iletilen tembihe aldırmamıştı. Şımarmış, bambaşka işlere girişmişti. Durdurulması gerekirdi. Bunun için, yeni piskoposa özel talimat verilmişti.

Ancak yeni piskopos, ya acemi olduğu ya da Vatikan'a karşı kendisini göstermek istediği için, aldığı talimatı yerine getirirken, hem çok sert hem yanlış bir tutum takınmıştı. Bérenger'i usulca yola getirmek yerine, çıkışarak karşısına almıştı. Bu yetmezmiş gibi bir de mahkemeye baş vurmuştu.

Bérenger piskoposa öyle kızmıştı ki, gönderdiği avukat aracılığıyla sözlü olarak Vatikan'ı tehdit etti. Şantaj yaptı.

Rahipliği sürdürmekte gözü olmasa bile, görevden alınışını bir onur sorunu haline getirdi. Eğer bu yargı kararının kaldırılması sağlanmazsa, bildiği her şeyi kamuoyuna açıklayacağını bildirdi.

Bérenger aslında blöf yapıyordu ama Vatikan bunu göze alamadı. Kurmuş olduğu karanlık ilişkilerden yararlanıp olmadık işler edebilirdi. O zaman Kilise çok daha zor bir durumda kalırdı.

Artık can sıkıcı olmaya başlamış bir çılgınla didişmektense, zararı yok, küçük bir köyde rahiplik etmeyi sürdürsündü. Carcassonne piskoposu da varsın buna göz yumuversindi."

Sonunda Vatikan, kilise mahkemesinin kararında yöntem bakımından bir yanlışlık yapılmış olduğu gerekçesiyle Bérenger'in göreve iade edilmesini uygun buldu.

Ancak bunu Carcassonne piskoposuna bildirmekte çok gecikti. Bu kez de Piskopos Félix Beuvain de Beauséjour, Vatikan'ın bu talimatını göz ardı etti. Zaten mahkeme kararına dayanarak Rennes-la-Château köyüne bir başka rahip atamıştı bile.

*** * ***

Rennes-la-Château'ya atanan yeni rahip Henri Marty, köye gelir gelmez, piskoposun kendisine verdiği emir uyarınca Bérenger'den lojmanı boşaltmasını istedi.

Sanki lojmandan çıkarılmak Bérenger'in umurundaydı! Orada elbette yeni rahip kalacaktı.

Fakat ayrılırken, kendinden hiç de beklenmeyecek bir iş yaptı.

Lojmanın her bir yanını kırıp döktü; âdeta harabeye çevirdi.

Kimileri Bérenger'in yeni rahibe karşı bir art niyeti olmadığını, lojmanda birçok gizli bölme yaptırmış olduğunu, bunlar anlaşılmasın, ortaya çıkmasın diye evin orasını burasını yıkıp darmadağın ettiğini ileri sürer.

Nitekim Bérenger'in rahip lojmanında bazı gizli bölmeler yaptırmış olduğu bilinir. Bunun kanıtı bile vardır ama anlatması uzun sürer. Geçelim...

Yeni rahip Henri Marty, Bérenger'in kiliseye girmesini de yasakladı.

İşte bu hiç olmayacak bir işti... Rahipliğine son verilmiş olsa bile Hıristiyan değil mi?... Hatta Hıristiyan olmasa bile ne çıkar?... İsteyen herkes kiliseye alınmaz mı?... Yasaklamıştı işte! Vur denilince öldürmenin tipik bir örneği.

Henri Marty'nin Bérenger ile herhangi bir zoru olamazdı. Tanışmıyorlardı. Herhalde bu da Carcassonne piskoposunun emriydi.

Bérenger aldırmadı. Piskopos ile dalaşmayı sürdürmeyi gereksiz gördü.

Köyün yeni rahibine de boş verdi. Onun için "rahiplik" artık çok geride kalmıştı. "Vatikan tarzı Hıristiyanlık" bile umurunda değildi.

O, kendi kilisesini yapmış, anlayabilecek olanlara vermek istediği mesajını oraya yerleştirmişti. Bundan böyle oraya hiç gitmese de olurdu.

Magdala Kulesi

Bérenger'in köyde yapmayı tasarladığı birçok yatırım vardı ama daha önce hayli savurgan davrandığı için parası bitmişti.

Bu durum, Henri Boudet ile dargın oldukları döneme denk düşer.

Kredi almak için bankaya başvurdu. Banka, ipotek istedi.

Daha önce bir villa yaptırmış, tapusunu Marie Dénarnaud adına çıkartmıştı.

Villa ipotek edildi. Kredi alındı ama bankanın bunun karşılığında verdiği para Bérenger'in yapmak istediği işlere yetmedi.

Bilinmeyen birtakım başka kaynaklardan da borç aldı.

İlk işlerinden biri, köyün dışına, ovaya bakan yamacın başına minyatür bir şato görünümünde bir bina inşa ettirmek oldu. Bu, sadece dış görünümü bakımından değil, estetik ayrıntıları, kullanım tarzı ve işlevleri bakımından da pek ilginç bir binadır.

Buna "Tour Magdala" *(Magdala Kulesi)* adını koydu. Kütüphanesi ile koleksiyonlarını oraya taşıdı. Hatırlı konuklarını orada ağırlamaya başladı.

[Magdala, Magdalena'nın Kudüs'ün kuzeyindeki "Galile" adlı bölgede yer alan köyünün adıdır. Bir de 2. Dagobert'in oğlu 4. Sigebert'in karısının adı Magdala idi.]

Bu mini şato, günümüzde Rennes-la-Château köyünün âdeta bir simgesi gibidir.

Aldığı borçları nasıl, hangi gelirle ödemeyi düşündüğü bilinemez ama şansının yaver gitmiş olduğu söylenebilir. O sıralarda Henri Boudet ile yeniden görüşüp barıştılar. Nasıl olup da barıştıkları bilinmiyor. Bilinen tek şey şu ki, neredeyse beş yıldır kurumuş olan para çeşmesi yine akmaya başladı.

*** * ***

Henri Boudet, 1914 yılında emekli oldu. Güneyde, Axat adlı bir köyde yaşayan ailesinin yanına gitti. Ertesi yıl öldü.

Ancak bu kez çeşmenin suyu durmadı. Kesinti, Henri ile küs oldukları döneme özgü kalmıştı. Tefecilerden aldığı borcu hemen kapattı. Marie adına bankadan alınmış kredinin ödemeleri ise zaten uzun vadeliydi.

17 Ocak

Bérenger'in Rennes-la Château köyü ile ilgili olmak üzere çok daha büyük çaplı projeleri vardı. Birini başlatmak üzere 1917 yılının ilk günlerinde bir müteahhit ile kontrat imzaladı. Ancak işe başlandığını bile göremedi.

17 Ocak 1917 günü, Bérenger'e kim oldukları bilinmeyen iki konuk geldi. Hatırlı kişiler olsa gerek ki, Bérenger onları Tour Magdala'da ağırladı.

Konuklar yeni gitmişti ki, birdenbire fenalaştı. Mini şatonun bahçesindeki merdivenlerin üzerine yığılıp kaldı. Onu Marie bularak eve taşıttı.

Kalp krizi geçirdiği söylendi ama belki de başka bir şeydi.

Yatağa düştü. Konuşabiliyordu ama ağzına lokma koyamıyordu. Pek bitkin bir haldeydi. Zorlukla nefes alıyordu. Marie Dénarnaud ona birkaç kaşık çorba içirene kadar akla karayı seçiyordu.

Marie Denarnaud

Ölecek gibiydi. Marie, *«Ne olur ne olmaz!... Son görevleri yerine getirmek üzere bir papaz çağırmakta yarar var.»* diye düşündü.

Köyün rahibi Henri Marty'nin bu işe yanaşmayacağını biliyordu. O kabul etse bile, Bérenger *"Carcassonne Piskoposunun adamı"* diye onu istemezdi. Hatta kendisine sorulsa, belki hiçbir papazı istemezdi.

Espéraza köyünün rahibi Rivière'i çağırttı. Bérenger onu yıllardan beri tanır, severdi. İtiraz etmezdi.

Rahip Rivière, Bérenger'in yanına girip uzunca bir süre onunla yalnız kaldı. İçeriden ses seda çıkmıyordu.

Derken, kapı birdenbire ardına kadar açıldı. Rahip Rivière, gözleri oyuklarından fırlamış bir biçimde dışarı fırladı. Hiçbir şey söylemeden, telaşla çekip gitti.

Bu rahibin daha sonra dilinin tutulduğu, bu yüzden görevinden ayrılmak zorunda kaldığı söylendi. Herkes onu öteden beri kanlı canlı, güler yüzlü bir adam olarak tanırdı. Bundan böyle ise, "asık suratlı bir meymenetsiz" oluşunu şaşkınlıkla izlediler.

Ne olmuştu ki acaba?... Bérenger ona olmayacak bir şey mi söylemişti?

İkisi arasında ne geçmiş olduğu bilinemez.

Bu konuda, birçok olayı birbirine bağlayarak ne olabileceği üzerine yorum yapanlar var. Denilenlerden birinin özeti şöyle:

"Bérenger, aralarında çıkmış bir anlaşmazlık çözümlenemediği ya da bir talimata uymaya yanaşmadığı için, Coustassa köyünün rahibi Antoine Gélis'i tartaklamış, dövmüş, sonra da öldürmüştü. Gerek Félix Arsène Billard, gerekse Henri Boudet için de ölüm fermanı çıkmıştı. Son yıllarda Rennes-la-Château ile ilgili konulara ilişkin şöyle ya da böyle bilgisi olan herkes birbiri ardınca ortadan kaldırılıyordu. Sonunda sıra Bérenger'e gelmişti.

Bérenger, ölüm döşeğindeyken rahibe ya bunları ya da buna benzer şeyleri bir çırpıda anlatıvermiş, onu şoka sokmuştu."

Olabilir... Hatta kim bilir, belki dahası da var.

Ancak "Bu konularda bilgisi olan herkesin ortadan kaldırıldığı" düşünüsü yanlış. Çünkü en çok bilgi sahibi olanlardan biri de Marie Dénarnaud idi. Tüm bu olaylardan sonra yıllarca yaşadı.

* * *

Bérenger Saunière birkaç gün sonra öldü.

Bir köy rahibi için hiç de olmayacak boyutta, görkemli bir cenaze töreni düzenlendi. Töreni Paris'ten gelen papazlar yönetti. Törene, birçok sanatçı ve ünlü Fransız soylularının yanı sıra, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun önceki arşidükü Johann Salvator von Habsburg-Lorraine de katılmıştı.

Bérenger Saunière'in mezarı (güncel görünüm)

Bérenger için, gösterişli bir tabut yaptırılmıştı. Siparişin, artık ölmek üzere olduğunu anlayan Marie Dénarnaud tarafından verilmiş olabileceği düşünülür. Nitekim sonradan tabutun bedelini o ödedi.

Fakat tabutla ilgili olmak üzere de çözülememiş bir bilmece vardır: Ölmek üzere olan biri için ne zaman tabut sipariş edilir?... Diyelim ki yatağa düştüğü ve nasıl olsa öleceği anlaşıldığında... Oysa sipariş altı ay önce verilmişti.

Acaba Bérenger'in çok daha önceki bir tarihte ölmesi planlanmıştı da, olmamış ya da plan mı değiştirilmişti?... Değiştirilmiş plan uyarınca 17 Ocak günü ölmesi mi tasarlanmıştı?

Öyleyse, yine olmamış, tutturulamamış, tam tarihine oturtulamamıştı.

Aslında belki de olmuştu da, hemen, o anda ölüvermesi sağlanamamıştı.

Hautpoul Markizi Marie de Négre d'Ables de 17 Ocakta ölmüştü.

Bu işin de içinde bir başka iş, bir başka hesap var gibi görünüyor.

İlle de "17 Ocak" günü üzerinde durulacaksa, tamam... Şu öğle vaktindeki mavi elmaların göründüğü gün. Ancak kimileri tabutun siparişiyle ilgili olarak bu konuda şöyle bir düzeltme yapıyor:

"Marie, o sırada elinde para olmadığı için tabutun bedelini ancak altı ay sonra ödeyebilmişti. Dolayısıyla, tabutun altı ay önce sipariş edilmesi değil, sadece bedelinin sonra ödenmesi söz konusudur."

*** * ***

17 Ocak, aynı zamanda, Saint-Sulpice Festivali'nin yapıldığı gündür. Bu şenlik ise, ta Merovenjler döneminden kalma, dinsel oluşundan çok geleneksel bir kutlamadır. Her yıl 17 Ocak günü, şimdi Rennes-la-Château adı taşıyan Rhedae kentinde ilginç bir gök görüntüsü olayı yaşandığı için.

Tüm bunlarda olağanüstü hiçbir şey yok. 17 Ocak günü, yeryüzünün o boylamı ile o enlemi (yaklaşık 2° doğu boylam, 43° kuzey enlem) üzerinde bir astronomik olay gerçekleşir. Şu öğle vaktindeki mavi elmalar olayı da bunun rastlantısal yansımalarından biridir. Dünyanın çeşitli yerlerinde, bunun gibi ama başka tarihlerde birçok doğa olayı izlenir.

Bu tarihi ille de "olağanüstü" kılmak için aşırı çaba gösterenler çıkmış. Hatta bambaşka yerlerde, bambaşka kişilerin hep aynı gün önemli bir olay ile karşı karşıya geldiği bile anlatılıyor. Önce 17 Ocak tarihi seçilip, sonra «Acaba bu tarihte ne gibi olaylar görülmüş?» diye özellikle araştırılarak...

Üstelik Marie de Négre d'Ables'in 17 Ocak günü öldüğünü kim söylüyor?

Rennes-la-Château'nun eski rahibi Antoine Bigou.

Niçin?

Bilinemez ama yorum yapılabilir: "Ölüm tarihini şu mavi elmalar olayı ile özellikle bağdaştırabilmek, mesajını verebilmek için." denilebilir.

Bérenger Saunière, kalp krizi geçirdiği gün ölebilirdi... Bu bir rastlantı mı?

Hayır!... O gün kriz geçirmesinin nedeni, kendisini ziyarete gelenler ile yapmış olduğu görüşmede konuşulanlar olabilir. Kim oldukları bilinmiyor. İki yabancı... Köye o gün gelmelerinin gerekçesi, hazır oraya kadar gitmişken şu "mavi elmalar" olayını da görmek istemeleri olabilir. Hem iş (!) görüşmek hem olayı bir kez de kendi gözleriyle izlemek.

Rennes-la-Château köyünde 17 Ocak günü ile bağlantılı olmak üzere öyle büyütülecek, birtakım olağanüstü bağlantılar aranacak bir şey yok. Gizemci bir tutumla yorumlar yapılırsa, o başka...

Fakat bir roman yazarının ya da bir televizyon programı yapımcısının tüm bunlardan hayli geniş bir senaryo çıkarabileceğinden de kuşku duyulamaz.

Nitekim öyle oldu. Dünya kamuoyunun ilgisi çekildi.

*** * ***

Bérenger Saunière ve Rennes-la-Château ile işimiz henüz sona ermedi.

Buraya kadar anlatmış olduklarımızın sonrası da var.

Bir de madalyonun diğer yüzü.

Önceki Bölüm : Johann Salvator